

Koristi kopuliranje pa so te-le:

1. Rabi se celo lahko pri vseh vrstah dreves in se hitro napravi.

2. Se že lahko dela, če še divjak ni debelši kakor peresna cev.

3. Celo delo je tako prosto in lahko, da se ga vsaki taki nauči.

4. Imamo za kopuliranje naj več časa, ker se lahko kopulira od oktobra, ko naj hitreje sok v drevo nazaj stopi, do početka maja. Naj boljši čas za kopuliranje je vendar od polovice marca do polovice aprila.

5. Rana zaceli tako hitro in dobro, da se mnogo krat že čez polleta niti več ne pozna, kder se je kopuliralo.

6. Kopulira se tudi lahko vso zimo in celo v sobi.

7. Kopulira se tudi lahko na strele, ki se navadno kakor nerabljivi odvržejo.

Kopulirati pa se mora staro drevo s starim in mlado z mladim in požlahtnjenje se naj lažje prime, če ste obe vejici jednoletni.

Navadno se kopulira žlahtna vejica z divjakom jednake debelosti. Če pa je pri kopuliranju divjak debelši od žlahtne vejice, ne more ta celega divjakovega reza pokriti, tako kopuliranje se zato ne priporoča, ker potrebuje mnogo časa in truda.

A. Kopuliranje, če je divjak ravno tako debel kakor žlahtna vejica.

To kopuliranje je naj prostejše, lažje, hitreje in gotovije. Žlahtna vejica in divjak se celo jednako nagneno (poševno) vrezeta in se tako skupej zvezeta, da dojde les na les skorja na skorjo in da rez rez tako dobro pokrije, da je gledati, kakor da bi bilo samo jedno deblo.

Pri kopuliranju se rabi:

1. Prosti prav oster vrtni nož.

2. Žlahtne vejice, ki so že prej nagneno vrezane in ki se naj nahajajo v posodi z vodo.

3. Debela povolna preja, lični ali platneni trak za ovezo, zadnji se tudi lahko po jedni strani namaže z drevesnim voskom namazani se za ovezo lahko rabijo.

4. Drevesni vosek.

B. Pripravljanje žlahtne vejice.

Prereži žlahtno vejico z jednim blizo za palec dolгим nagnenim rezom. Rez se začne za in malo pod okom in se potegne doli. Če je rez celo dober, kar celo ni težko delo, če se le malo vadiš, deni vejico taki v posodo z vodo, da se rez ne posuši. Rez je naj boljši če se vejica z jednim potezajem odreže. Žlahtna vejica se po tem mora na toliko odrezati, da ostanejo samo 2—3 oka na nji in gornji rez se zamaže z drevesnim voskom.

C. Pripravljanje divjaka.

Divjak se naj za jeden pedenj od zemlje odreže, ali če se požlahtnuje vrh, se odreže vejica blizo debela z jednim celo enakim rezom, kakega smo napravili pri žlahtni vejici, reže se vendar od zdalej gori.

Oba rezaja on namreč na žlahtni vejici in on na divjaku morata biti celo jednaka, tako da pri kopuliranju dojde na tanko rez na rez, les na les.

Prej ko se skupej zložita, se mora žlahtna vejica skoz ustnici potegniti, da se odstrani voda, ki se na rezu nahaja to se mora vendar prav varčno storiti, da se rez z slinami ne pomoči, kar bi znalo škoditi posebno če se tabak kadi.

Zgodovinski spominki za prosto slovensko ljudstvo.

Spisal

Davorin Trstenjak.

Lubina — Leoben.

Lepo mesto Lubina, po nemškem Leoben, (v starih pismih: „in vale Liubina“ in Liubinathal“) eno pošto od Bruka so Slovenci zidati začeli. Že leta 904, se omenja v vstanovnem pismu nemškega kralja Ludwiga. Ko so Nemci Karantanio *) (Koroško vojvodstvo) pod svojo oblast spravili, so obilo nemških plemenitajev med Slovenci naselili, da so Slovence kročali, in na zdi držali. Ti plemenitaji so s seboj

*) Karantanio, Koroško je tedaj obsegala vse današnje Koroško, vse Štajersko do gore bočke in še prece velik kos Avstrijskega.

Pis.

prignali dosti družine, in tako se je začelo ponemčevanje koroških in gornještajarskih Slovencev. Jednemu takojšnjih plemenitajev Aribu, je kralj Ludwig poklonil v dolini, Lubina 20 puš (kmetij) ze vsemi dvori, hrami, podložniki, travniki, pašniki, ribniki, logi (boršti) mlini, dalje pravico da si je smel v kraju imenovanem: Slatina, kjer se potok jednakega imena v Muro vliva, z zidom ograjen dvor postaviti, dalje ves: Kostico.

Lubina pomenja mesto, kraj med lubi, lobi ležeče, zato Lubno pri gornjem Gradu, Lubelj visoko gora na krajnsko-koroški meji, lub, lob v slovenščini pomenjuje goro, breg, hrib. *)

Lubina je spadala pod županijo, ktera se je velela: Hrovat **) (pagus Chrovat). V onem času so že stale v tej županiji vesi: Gline, Trg (forum), Surnik (Zeiring), Kumbence (Kobenz), Gubernice (v fari sv. Marjete pri Knittelfeldu), Gravenšče (po lastinsk: de lapide od staroslov.: grava, kamen), Lobnik, Long-Log pri Judenburgu, Medvedsdort je medvedja ves, Polane, Predgoj, Predoul, Rute, Stajnica, Undrima, Bistrica, Breze, Velisa (mesto Oberwöls), Selnik, Ceče pri Epensteinu, sama slovenska imena in spomini slovenske pridnosti in marljivosti v gornjem Štajeru.

Dopis.

Iz breškega okraja. J. Š. Večkrat slišimo praviti, da si sedajno naše c. k. kmetijsko ministerstvo veliko prizadeva za povzdigo kmetijstva, in sicer posebno po šolah, kar je vse dobro i hvale vredno; jaz priprosti kmet pa, ki tudi skušam težavne sedajne čase, še bolj imenite potrebo napredka v povzdigo kmetijstva, oziroma na naš okraj poznam.

Da bi nam mladim, pa tudi že bolj starim kmetom nauk hasnil je gotovo; pa ko bi slavno c. k. kmetijsko ministerstvo, na naše pravične pritožbe zastran nam odvzetih pravic služnosti boljše ozir jemalo, bilo bi pri nas kmetijstvo v boljem stanu, nego je zdaj.

Slišalo se je lani, da je namerjaval sedajni gosp. minister kmetijstva, obhoditi nekatere dežele med njimi tudi Štajarsko, kar se pa ni zgodilo; ako bi mi kmetje le enkrat ovake prilike doživeli se gospodu ministru ustmeno pritožiti o našem sedajnem stanju, bi, mislim, že kaj dosegli, ker drugače si pomagati več ne znamo.

Drugače je nam pa težko upati boljše prihodnosti, ker se zemljiščini davki zmiraj množijo, pravične zahteve pa le po času dosejajo!

Politični ogled.

Iz štajarskega deželnege zboru.

V 6. seji 3. septembra je dr. Hafner predložil, naj se prošnja okrajnih zastopništev zastran pobiranja vžitnine, ker je zlo važna, taki izroči odboru za deželno gospodarstvo, kar se tudi prime.

Dr. Rechbauer je po tem sporočal v spremembi srenjske postave. V smislu državnih osnovnih postav od 21. decembra 1867 se spremeni §. 4 srenjske postave in §. 6 deželne srenjske postave za mesto Maribor in Celje tako, da se da volilna pravica vsem, ki v kaki srenji stanujejo in tam od svojih dohodkov davke plačujejo. Vse tri spremembe so se brez besedovanja jednodušno sprejele.

Wanisch poroča v imenu odbora za srenjske in okrajne zadeve in nasvetuje postavo, po kateri bi okrajni odbori smeli v izročnem področju preiskavati in pozvedati, srenjskim zastopom zaukaze in vodila dajati in jih — namreč srenje — z globo do 50 gld. kaznovati, ko bi svoje dolžnosti ne bi hotele spolnjevati. Globa pa se mora dati v okrajno kaso. Postava se sprejme (!)

Tudi postava obvelja, ki bistveno pravi, da prestanejo vse postave, ki so branile nekatere posestva razdeljevati. Po ti postavi sme vsak svoje posestvo razdeliti kakor mu je ljubo, če temu niso nasproti privatne razmere, brez da bi mu trebelo gosposkega dovoljenja itd.

(*) Ali ni od tod tudi „Ljubljana“, kakor „Poljana“ od polje? Vred.

**) Leta 1130 se v diplomataru sekavskem imenuje plemenitaj: Werinher nobilis de Chrovat.

Ime Werinher je nemško, bržko ne je to slovensko županijo dobil v last od nemških cesarjev, ali pa še je bil staroslovenski plemenitaj s nemškim krstnim imenom.

Pis.